

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/136/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4115208292
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Minks
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4115208292.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Minksa a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Olivera Kolenčíka, v spore žalobcu: Všeobecná úverová banka, a.s., skrátený názov: VÚB, a.s., so sídlom Bratislava, Mlynské Nivy 1, IČO: 31 320 155, proti žalovanému: LOXWOOD, s.r.o., so sídlom Nitra, Vašinova 134/16, IČO: 36 394 866, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Danica Birošová, s.r.o., so sídlom Trenčín, Piaristická 46/276, IČO: 36 837 857, o náhradu škody, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 27. septembra 2022, č. k. 25C/162/2015-575, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie v časti II. výroku o trovách konania m e n í tak, že žalovanému voči žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v plnom rozsahu.

Žalovanému voči žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Nitra (ako súd prvej inštancie) v zmysle § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, (ďalej len „CSP“) uznesením zo dňa 27. septembra 2022, č. k. 25C/162/2015-575 zastavil konanie (I. výrok) a žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal (II. výrok).

2. Rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na ust. § 144, § 145 ods. 1, § 146 ods. 1, § 262 ods. 1, § 256 ods. 1 a § 257 CSP.

3. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca žalobou požadoval, aby súd rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť mu sumu 7 640,48 eur s príslušenstvom z titulu náhrady škody.

4. Žalobca prostredníctvom svojho zástupcu v konaní podaním zo dňa 11.08.2022 vzal následne žalobu späť v celom rozsahu z dôvodu, že v priebehu konania došlo v konaniach vedených na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 5Cbi/26/2013, 6Cbi/26/2013, 8Cbi/27/2013, 4Cbi/26/2013, 7Cbi/27/2013 a 3Cbi/2013 k skončeniu súvisiacich excindačných (vylučovacích) sporov, ktoré boli právoplatne rozhodnuté v neprospech žalovaného, nakoľko ním podané žaloby boli v celom rozsahu zamietnuté. Žalobca uviedol, že právoplatným rozhodnutím vo vyššie uvedených excindačných sporoch podľa jeho názoru odpadol predmet konania v civilnom sporovom konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 25C/162/2015, pretože z jeho pohľadu bolo rozhodujúce, či je vlastníkom sporných nehnuteľností úpadca, spoločnosť DOMUS PETRA, s.r.o., ktorá je úverovým dlžníkom žalobcu, alebo spoločnosť LOXWOOD s.r.o. (žalovaný), ktorá si mala po dobu trvania excindačných sporov plniť svoje povinnosti súvisiace s vlastníctvom nehnuteľností. Žalobca ďalej poukázal na to, že nakoľko nebol účastníkom vyššie uvedených excindačných sporov, v ktorých si nemohol uplatniť svoje práva k sporným nehnuteľnostiam, z procesného hľadiska nemal inú možnosť, ako sa svojich práv domôcť žalobou proti žalovanému podanou na Okresný súd Nitra (ďalej len „súd“). Na základe vyššie uvedeného žalobca

požiadal súd, aby z dôvodov hodných osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP nepriznal žiadnej z procesných strán náhradu trov konania.

5. Súd výzvou zo dňa 11.08.2022 vyzval žalovaného, aby sa v lehote do 10 dní od doručenia tejto výzvy vyjadril k podaniu žalobcu s označením „Späťvzatie žaloby“ zo dňa 11.08.2022. Žalovaný sa na výzvu súdu vyjadril prostredníctvom svojho právneho zástupcu v konaní podaním zo dňa 24.08.2022 tak, že vyjadril súhlas so zastavením konania z dôvodu späťvzatia žaloby. Žalovaný navrhol, aby súd konanie zastavil s tým, že žalovanému prizná nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, pretože žalobca späťvzatím žaloby procesne zaviniť zastavenie konania, a preto je dôvodné zaviazť ho na náhradu trov žalovaného v tomto konaní. Účastník konania, ktorý vzal návrh alebo žalobu späť tým jednoznačne zaviniť zastavenie konania a preto je povinný znášať trovy takýmto spôsobom zastaveného konania (rozhodnutie OS Trenčín, sp. zn. 11C/164/2008 v spojení s rozhodnutím KS v Trenčíne, sp. zn. 5Co/270/2010).

6. Vzhľadom na späťvzatie žaloby žalobcom podľa § 144 CSP celkom späť, súd konanie podľa § 145 ods. 1 CSP zastavil.

7. Pretože týmto rozhodnutím sa konanie končí súd podľa § 262 ods. 1 CSP rozhodol aj o nároku na náhradu trov konania. Hoci žalobca späťvzatím žaloby zaviniť procesne zastavenie konania, súd žalovanému náhradu trov konania nepriznal z dôvodov hodných osobitného zreteľa podľa § 257 CSP, a to predovšetkým z dôvodu, že žalovaný predmetný súdny spor vyvolal podaním vyššie uvedených excindančných žalôb na Okresný súd Bratislava I. Podľa názoru súdu civilné sporové konanie vedené na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 25C/162/2015 nie je možné oddeliť od súvisiacich excindančných sporov, ktoré boli v rokoch 2013-2022 vedené na Okresnom súde Bratislava I, a v ktorých bol žalovaný neúspešný. Súd ďalej dospel k záveru, že žalovaný svojím konaním pred začatím konania vyvolal predmetné civilné sporové konanie, a to najmä tým, že si v excindančných (vyučovacích) konaniach vedených na Okresnom súde Bratislava I uplatňoval svoje údajné právo na vylúčenie nehnuteľností z konkurzu úpadcu DOMUS PETRA, s.r.o. Súd poukázal na sporné tvrdenia žalovaného, podľa ktorých sa tento mal stať vlastníkom sporných nehnuteľností bez súhlasu reštrukturalizačného správcu, prípadne bez zaplatenia kúpnej ceny, ako to vyplýva z rozsudku Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 1CoKR/442019 zo dňa 20.08.2020, z rozsudku Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 1CoKR/47/2019 zo dňa 24.06.2020, z rozsudku Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 1CoKR/51/2018-943 zo dňa 23.02.2022, z rozsudku Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. 3Cbi/26/2013 zo dňa 15.11.2018, z rozsudku Okresného súdu Bratislava I, č. k. 5Cbi/29/2013-418 zo dňa 13.12.2017, ako aj z rozsudku Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. 9Cbi/5/2014 zo dňa 15.11.2018. Na základe konštatovaných skutočností a citovaných zákonných ustanovení súd dospel k záveru, že v danom prípade je dôvodné žalovanému nepriznať náhradu trov konania podľa § 257 CSP z dôvodu, že bez jeho zásadného pričinenia by tento návrh podaný nebol.

8. Proti tomuto uzneseniu v časti II. výroku o trovách konania podal žalovaný včas odvolanie, žiadajúc odvolací súd, aby napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konania a nové rozhodnutie, alternatívne, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil a priznal žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania.

9. V odvolaní uviedol, že späťvzatie žaloby žalovaný procesne nezaviniť, pretože späťvzatie žaloby nie je reakciou na jeho správanie po podaní žaloby. Má za to, že procesné zavinenie na zastavení konania nesie žalobca. Žalovaný namietať nepreskúmateľnosť napadnutého uznesenia, pretože sa súd nevysporiadal s argumentmi žalovaného z jeho vyjadrenia zo dňa 24.08.2022, čoho dôsledkom je porušenie jeho práva na spravodlivý proces. Taktiež namietať, že súd opomenul vyjadrenie žalobcu zo dňa 14.09.2022 zasláť na vyjadrenie žalovanému, čím porušil v konaní zásadu rovnosti zbraní. Ďalej vyjadril svoj postoj k samotnej žalobe, ktorú považuje za absurdnú, pretože v excindančných konaniach súd neurčoval vlastnícke právo žalovaného k nehnuteľnému majetku. O prevode vlastníckeho práva prebiehalo vkladové konanie, ktorého výsledkom malo byť povolenie vkladu vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam. Po povolení vkladu by žalovaný začal plniť svoje zákonné povinnosti spojené s vlastníctvom predmetných nehnuteľností a preto má za to, že nebolo potrebné zo strany žalobcu v danej veci podávať hypotetickú žalobu, pre prípad že by si žalovaný tieto svoje povinnosti neplnila.

10. V danom prípade ide o nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia z dôvodu jeho nedostatočného odôvodnenia takej intenzity, že na strane žalobcu zakladá porušenie práva na spravodlivý proces. Za arbitrárne, resp. nedostatočne odôvodnené treba považovať rozhodnutie všeobecného súdu aj vtedy, keď súd popri jednoznačnom právnom závere dospeje bez akéhokoľvek odôvodnenia aj k protichodnému záveru (napr. Nález ÚS SR sp. zn. I. ÚS 154/05 z 28.02.2006).

11. Povinnosť prispievať na náklady spojené s vlastníctvom nehnuteľností je spojená s vlastníctvom nehnuteľností a prípad, že tak vlastník nekoná, hmotné právo pozná viaceré inštitúty nápravy (žaloba na plnenie, dobrovoľná dražba). Ak by predsa spoločnosť LOXWOOD, s.r.o., takéto náhrady neuhrádzala, čelila by žalobe na plnenie, avšak zo strany aktívne legitimovaného subjektu, ktorým nie je žalobca.

12. Podľa názoru žalovaného je v danom prípade aplikácia § 257 CSP vylúčená, a to z dôvodu absolútnej nedôvodnosti podanej žaloby, ktorú žalobca nakoniec aj zobral späť.

13. Žalobca sa písomne vyjadril k odvolaniu žalovaného a to tak, že s napadnutým uznesením sa v celom rozsahu stotožňuje. Podľa jeho názoru súd správne aplikoval § 257 CSP, pretože žiadnej zo strán nemožno pričítať zavinenie na procesnom zastavení konania, lebo ak by si spoločnosť LOXWOOD, s.r.o. v excindančných konaniach neuplatňovala svoje právo na vylúčenie nehnuteľností z konkurzu úpadcu DOMUS PETRA, s.r.o., žalobca by nepodal žalobu voči žalovanému na náhradu škody z titulu neuhrádzania nákladov spojených s vlastníctvom nehnuteľností. Vzhľadom na uvedené žalobca žiada, aby odvolací súd uznesenie v jeho napadnutej časti potvrdil.

14. Žalovaný písomne reagoval na vyjadrenie žalobcu. Zopakoval argumenty uvádzané vo svojom odvolaní, pričom nad ich rámec poukázal na to, že žalobca považuje okolnosti uvedené v späťvzati žaloby za dôvody hodné osobitného zreteľa. V tomto smere žalovaný uviedol, že rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania podľa § 257 CSP musí byť podporené výnimočnými okolnosťami a dôvodmi hodnými osobitného zreteľa, musí ísť o celkom výnimočný prípad, keď výnimočnosť spočíva v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach u strán sporu. Má za to, že existencia výnimočných okolností a dôvodov hodných osobitného zreteľa v tomto prípade zistená nie je. Skutočnosti, na ktoré poukazuje žalobca podľa jeho názoru nemožno považovať za výnimočnú okolnosť alebo dôvod hodný osobitného zreteľa. Preto navrhuje, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie alternatívne, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil a priznal žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania. Predsa predpoklad neúspechu žalovaného v excindančných konaniach mal posilňovať podľa tvrdení žalobcu jeho právo na náhradu škody, a nie naopak.

15. Žalobca oznámil súdu, že sa pridrižiava svojho predchádzajúceho vyjadrenia.

16. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 Zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote, preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti výroku o trovách konania, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné, preto uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti výroku o nároku na náhradu trov konania podľa § 388 CSP zmenil tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia, pretože nevzhladol podmienky pre zrušenie a ani pre potvrdenie uznesenia súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu.

17. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 256 ods. 1, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

18. V zmysle citovaných zákonných ustanovení, ak súd zastavuje konanie (napr. z dôvodu späťvzatia žaloby) zaoberá sa pri rozhodovaní o náhrade trov konania tým, či niektorá zo strán sporu zavinila, že konanie muselo byť zastavené. V prípadoch, v ktorých bolo zastavenie konania zavinené stranou sporu, súd prizná protistrane náhradu trov konania, ktoré účelne vynaložila na uplatňovanie alebo bránenie svojho práva. Zároveň je potrebné otázku, či strana zavinila, že konanie muselo byť zastavené, posudzovať podľa procesného výsledku. Ak došlo k zastaveniu konania podľa § 145 ods. 1 CSP v prípade, že žalobca vzal účinne späť svoju žalobu, je v zásade žalobca povinný nahradiť trovy konania protistrane, nakoľko späťvzatím žaloby procesne zavinil zastavenie konania. Pri posudzovaní zavinenia v zmysle § 256 ods.1 CSP výraz „zavinenie“ nemožno interpretovať v doslovnom jazykovom zmysle, ale vo vzťahu k príčinnej súvislosti, ktorej príčinou je správanie strany sporu a dôsledkom je vznik trov druhého účastníka. Ak došlo k zastaveniu konania podľa § 145 ods. 1 CSP v prípade, že žalobca vzal účinne späť svoju žalobu, pričom v čase späťvzatia žaloby nebol dosiahnutý účel žaloby, je žalobca povinný nahradiť trovy konania v tejto časti protistrane, nakoľko späťvzatím žaloby procesne zavinil zastavenie konania.

19. V danej prejednávanej veci pokiaľ ide o náhradu trov prvoinštančného konania odvolací súd na rozdiel od súdu prvej inštancie nezdieľa ten záver, že pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania je potrebné aplikovať ust. § 257 CSP, v dôsledku ktorého žalovanému súd náhradu trov konania nepriznal. Odvolací súd sa nestotožňuje ani s kvalifikáciou dôvodov hodných osobitného zreteľa prvoinštančným súdom potrebných k aplikácii ust. § 257 CSP pri rozhodovaní o trovách konania, ktoré mali spočívať v tom, že predmetný súdny spor o zaplatenie náhrady škody v sume 7.640,48 eura s príslušenstvom vyvolal žalovaný podaním excindačných žalôb na Okresnom súde Bratislava I, v ktorých žalobách bol vcelku neúspešný, pričom daný spor vedený na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 25C/162/2015 nie je možné oddeliť od súvisiacich excindačných sporov. Na margo aplikácie ust. § 257 CSP je potrebné uviesť, že musí zodpovedať osobitným okolnostiam prípadu, pričom musí mať vždy výnimočný charakter (R 34/1982). Zákon pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 CSP vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok: a) dôvody hodné osobitného zreteľa, b) výnimočné okolnosti.

20. V danom prípade je potrebné vychádzať z tej skutočnosti, že excindačné žaloby podané žalovaným sa netýkali určenia vlastníckeho práva, ale vylúčenia sporných nehnuteľností zo súpisu, pretože pred vyhlásením konkurzu mali tieto nehnuteľnosti prejsť do vlastníctva žalovaného. Zamietnutím všetkých týchto excindačných žalôb nastala tá situácia, že ohľadne vlastníckeho práva k týmto nehnuteľnostiam nedošlo k žiadnej zmene, pretože vlastníkom sporných a vylúčiť sa majúcich nehnuteľností zostal naďalej úpadca (DOMUS PETRA s.r.o.). Podľa názoru odvolacieho súdu nebolo potrebné zo strany žalobcu, aby tento podal žalobu o náhradu škody, ako určitý zabezpečovací inštitút pre prípad, ak by bol žalovaný v excindačných žalobách úspešný a následne si neplnil svoje zákonné povinnosti spojené s predmetom jeho vlastníctva. V tejto súvislosti je potrebné opätovne zdôrazniť, že predmetom excindačných žalôb nebolo určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ale iba ich vylúčenie zo súpisu.

21. Žalovaný ohľadne jeho prípadného neplnenia povinností vlastníka k sporným nehnuteľnostiam do budúcnosti v podanom odvolaní správne dôvodil, že takéto úvahy žalobcu, ktoré ho primäli k podaniu tejto žaloby majú hypotetický charakter a nesúvisia s objektívnou realitou. Za stavu povolenia vkladu do katastra ohľadne sporných nehnuteľností v prospech žalovaného, ako ich vlastníka, by si žalovaný svoje povinnosti riadne plnil, bez potreby podania predmetnej žaloby žalobcom. Samotná povinnosť prispievať na náklady nehnuteľnosti (čoho sa vlastne domáhal žalobca v ním podanej žalobe) je povinnosťou vlastníka nehnuteľnosti, pričom hmotné právo registruje viaceré inštitúty nápravy, medzi ktoré je možné zaradiť napr. žalobu na plnenie, pričom v tomto konaní uvedený žalobca by nedisponoval dostatkom aktívnej vecnej legitímácie pre podanie žaloby tohto druhu.

22. V kontexte týchto dôvodov odvolací súd prijal odlišný právny záver ako súd prvej inštancie spočívajúci v tom, že späťvzatie žaloby žalobcom v danej prejednávanej veci bolo individuálnym rozhodnutím žalobcu, ktoré rozhodnutie vôbec nebolo determinované právoplatným skončením excindačných sporov iniciovaných žalovaným. Vzhľadom k uvedenému a tým aj vylúčenú aplikáciu zmierňovacieho ust. §

257 CSP na daný prípad rozhodovania o náhrade trov prvoinštančného konania, odvolací súd o týchto rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 256 ods. 1 CSP tak, že nárok na ich náhradu v plnom rozsahu priznal žalovanému voči žalobcovi, ako strane, ktorá zavinila zastavenie konania v danej veci.

23. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, 2, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP tak, že nárok na ich náhradu v plnom rozsahu priznal žalovanému voči žalobcovi, pretože žalovaný mal v tomto odvolacom konaní plný úspech. O výške priznaného nároku na náhradu trov prvoinštančného a aj odvolacieho konania rozhodne súdny úradník na súde prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

24. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).